

ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

A TISZÁNTÚLI KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI FELÜGYELŐSÉG 2007. ÉVI ELLENŐRZÉSEIRŐL

A kockázat elemzésen alapuló, stratégiai és középtávú tervből lebontott 2007. évi ellenőrzési terv, valamint a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) kormányrendeletet (*továbbiakban: Ber.*) 31. § (1)-(4) bekezdése alapján a Tiszántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség Belső ellenőrzési kézikönyvének útmutatásai szerint összeállította a 2007. évben lefolytatott ellenőrzéseiről éves beszámoló jelentését.

1. INTÉZMÉNY ALAPADATAI:

Szervezet neve:	Tiszántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
Székhelye:	4025. Debrecen, Hatvan u. 16. sz.
Szervezet vezetője:	Kelemen Béla
Belső ellenőr:	dr. Nagy László

2. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ AZ ÉVES ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉGRŐL

a) A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása:

A Tiszántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 2007. évre elkészített ellenőrzési munkatervét a stratégiai és középtávú ellenőrzési tervek, valamint kockázatelemzés alapozta meg.

aa) Az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése, a tervtől való eltérés indoklása, a terven felüli ellenőrzések indokoltsága:

A 2007. évre meghatározott ellenőrzések teljesítése a tervezett szinten valósult meg. Valamennyi betervezett vizsgálat végrehajtásra került, terven felüli ellenőrzésre két esetben került sor a számviteli politikához kapcsolódó szabályzatok, valamint a FEUVE ellenőrzése révén.

ab) Az ellenőrzések minősége, személyi és tárgyi feltételei a tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők:

A belső ellenőr dr. Nagy László okleveles könyvvizsgáló, aki megfelelő tapasztalattal és végzettséggel rendelkezik és 1999. év óta ellátja a belső ellenőrzési feladatokat. A belső ellenőr vállalkozói szerződés keretében került foglalkoztatásra.

Az intézményünk az ellenőrzésekhez szükséges tárgyi feltételekkel, azaz megfelelő eszközökkel és az ellenőrzés feltételeit megteremtő szabályzatrendszerrel

rendelkezik. A belső ellenőr és a megbízott ellenőrzési vezető feladatra történő felkészítése biztosított volt. A 162/2005. (VIII. 16.) Korm. rendeletnek megfelelően a belső ellenőr látja el a belső ellenőrzés vezető feladatait.

A belső ellenőr és az intézmény vezetése között a kommunikáció és kapcsolattartás folyamatos volt az év során. Konfliktus, valamint olyan helyzet egyszer sem állt elő, amely az első számú vezető beavatkozását tette volna szükségessé. Az ellenőrzéshez kért dokumentumok rendelkezésre álltak.

A belső ellenőr funkcionális függetlensége biztosított volt. Összeférhetlenségi eset nem fordult elő.

ac) Az ellenőrzések fontosabb megállapításai:

Az ellenőrzések során a belső ellenőrzés részéről több hasznosítható javaslat született, amelyek egy része már az ellenőrzések során hasznosításra került. Jelentős, szabálytalanságok nem kerültek megállapításra.

ad) Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása:

Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentés nem történt.

ae) A folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési rendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok:

A FEUVE szabályrendszere a tárgyév folyamán kialakításra került. A beszámoló időszakáról elmondható, hogy intézményünknel a tervezés, a kötelezettségek vállalása és a kifizetések rendje szabályozott formában történik. Az osztályok munkafolyamatai a FEUVE-n belül szabályozásra kerültek, a gyakorlati végrehajtás ennek megfelelő.

b) A belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosítása:

ba) Az intézkedési tervek megvalósításáról szóló beszámoló, az ellenőrzési megállapítások és ajánlások hasznosulásának tapasztalatai a 29/A. § (3) bekezdésben foglalt beszámoló alapján.

Az ellenőrzések során kisebb súlyú észrevételek megtételére került sor, amelyek elsősorban a gazdálkodási tevékenység javítását szolgálták. Olyan megállapításra, amely intézkedést igényelt volna, nem került sor.

bb) Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok:

A hivatal erősíteni kívánja (FEUVE keretében) a vezetők felelősségét a szakmai feladatok megvalósításának ellenőrzése terén.

Lehetőségünk szerint minden fórumon, így itt is jelezni kívánjuk, hogy az államháztartás gazdálkodásának minden része -, és ez alól a belső ellenőrzés sem kivétel - túlzottan bürokratikus, túlzott adminisztrációs elvárásokat és eljárásokat követel a Hivatal munkatársaitól is.

3. ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

A) A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása:

Aa) Az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése, a tervtől való eltérések indoka, terven felüli ellenőrzések indoka (Ber.31.§ (3) bekezdés aa) pontja

1. Munkatervből kiinduló elemzés:

A 2007. évi belső ellenőrzési feladatok a kockázatelemzés eredményeként meghatározott területekre terjedtek ki. Utólag megállapítható, hogy a tervezési munka hatékonyak és eredményesnek bizonyult. A tervezés során a kockázatelemzés a Felügyelőség munkájának valamennyi területére kiterjedt, így a konkrét ellenőrzési tevékenység megfelelő mértékű lefedettséget jelentett. Az ellenőrzési munka megtervezése során figyelembevételre kerültek, az Áht. 120/a §. (3) bekezdésében és a 121/a. § (3) bekezdésében foglaltakat. Mely hivatkozások szerint a költségvetési bevételek és kiadások tervezése, felhasználása és elszámolása, valamint az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodás ellenőrzése a belső ellenőrzés témavizsgálataiba beépítésre kell kerüljön.

A Felügyelőség Igazgatója gondoskodott a megfelelő belső ellenőrzés kialakításáról és működtetéséről.

2. A tárgyévre vonatkozó ellenőrzési terv teljesítése (ellenőrzési mérleg)

Ellenőrzés alá vont területek:

1. 2006. évi beszámoló megbízhatósági ellenőrzése;
2. Ügyiratkezelés átfogó vizsgálata;
3. Költségvetési és egyéb befizetési kötelezettségek teljesítése;
4. Az új integrált számviteli rendszer bevezetésének vizsgálata.

3. A tervtől való eltérések indoklása

5. A belső ellenőrzési tevékenység során nem volt indokolt a tervtől való eltérés. Terven felüli ellenőrzés két esetben, a Felügyelőség számviteli politikájához kapcsolódó szabályzatok ellenőrzése, valamint annak tárgyában, hogy a belső szabályozás biztosítja-e a FEUVE működésének érvényesülését történt. Összességében az elfogadott és jóváhagyott 2007. évi ellenőrzési munkatervben rögzített ellenőrzések valósultak meg.

4. A belső ellenőrzés követte-e a kézikönyvet, az irat és jelentésmintákat

A kézikönyvben meghatározott irat és jelentésminták alapján készültek az ellenőrzési jelentések.

5. Az ellenőrzési jelentések általános minősége

Az ellenőrzési jelentések megfelelnek a velük szemben támasztott szakmai követelményeknek, a megállapítások az érintett területek vezetői és munkatársai részéről elfogadottak. A megfogalmazott javaslatok érdemben segítik a gazdálkodási tevékenység szakszerű és racionális munkavégzését.

Ab.) ellenőrzések minőségét, személyi és tárgyi feltételei a tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők (Ber. 31. § (3) bekezdés ab) pont)

1. a Ber. 4. §-ának (6) bekezdésében előírtakhoz viszonyítva milyen volt a belső ellenőrzési egységek létszámhelyzete (2. sz. melléklet)

A 2. sz. mellékletben is jelezzük, hogy belső ellenőrzési feladatot ellátó személy közszolgálati jogviszonyban nem került foglalkoztatásra. Külső erőforrás igénybevétele 2007. évben is vállalkozási szerződés keretében történt. 1999. évtől okleveles könyvvizsgálói képesítésű személy látja el a belső ellenőrzési feladatokat. Kiválasztása az akkor hatályos jogszabályoknak megfelelően történt. A kapacitás felmérés alapján megállapítható, hogy a Felügyelőség által ellátott feladatok összhangban vannak a belső ellenőri időráfordítással.

2. Belső ellenőri állásra kiírt pályázatunk 2007. évben nem volt.

3. A belső ellenőr képzettségi szintje és gyakorlata

A függetlenített belső ellenőr felsőfokú iskolai végzettséggel (egyetem, MBA) és okleveles könyvvizsgálói képesítéssel rendelkezik. A belső ellenőrzés területén több mint 10 éve dolgozik.

4. A belső ellenőr rendszeres képzései

A belső ellenőr 2007-ban részt vett a könyvvizsgálók kötelező továbbképzésein, azon túlmenően adózási kérdésekkel kapcsolatos szakmai tanácskozások rendszeres látogatója. A Magyar Pénzügyi – Gazdasági Ellenőrök Közhasznú Egyesülete tagjaként számos konferencián, tanácskozáson vesz részt.

5. Megfelelő-e a belső ellenőr helye a szervezeti hierarchiában?

A szervezeti hierarchiában elfoglalt hely megfelel a Ber. 6.§ (2) bekezdésben foglaltaknak. Belső ellenőrzést végző személy tevékenységét közvetlenül a Felügyelőség igazgatójának irányítása alatt végzi.

6. A belső ellenőrzés funkcionális függetlensége

A Ber. 6. § (1- 6) pontjai a belső ellenőrzési tevékenység végzése során megvalósulnak. A funkcionális függetlenség megsértése és összeférhetlenségi esetek nem fordultak elő.

7. Összeférhetlenségi esetek

A Ber.15. § alapján összeférhetlenségi esetek nem fordultak elő.

8. A belső ellenőrzés számára valamely dokumentációhoz való hozzáférési jogosultság akadályai

A Ber. 13. §-ának megfelelően a hozzáférési lehetőség valamennyi szükséges dokumentációhoz biztosított. A belső ellenőr munkáját a munkatársak készséggel segítették. Szakértő bevonására nem került sor.

9. Azon fontosnak ítélt tényezők, melyek akadályozzák a belső ellenőrzés végrehajtását

Az új jogszabályi környezet a belső ellenőrtől a korábbinál sokkal jelentősebb és mennyiségben is több adminisztrációt igényel. A terület nagysága és sokoldalúsága a szakmai vezetésnek és a belső ellenőrnek is nagyobb idő ráfordítást és munkaerőterheltséget jelent, ha meg kívánják felelni a 193/2003. (XI. 26.) kormányrendeletben leírtaknak.

10. Az ellenőrzési tervek alapján milyen fejlesztési igények merülnek fel a belső ellenőrzési tevékenység hatékonyságának növelésére

Célszerű lenne a belső ellenőrzési vezető speciális szakmai továbbképzése a Minisztérium szervezésében.

11. Milyen formában alakították ki a Ber.32. §-ának megfelelő nyilvántartásokat.

A belső ellenőrzési vezető analitikus nyilvántartás keretében rögzíti az elvégzett ellenőrzéseket és gondoskodik az ellenőrzési dokumentumok megőrzéséről. Az analitikus nyilvántartás tartalmazza a Felügyelőség megnevezését, az elvégzett ellenőrzések témáját, az ellenőrzések kezdő és záró időpontjait, az ellenőr nevét, megállapításokat, javaslatokat. Intézkedési tervek nem készültek, mivel intézkedést igénylő megállapításokra nem került sor.

Ac) Az ellenőrzések fontosabb megállapításai:

Az ellenőrzések során a belső ellenőrzés részéről több hasznosítható javaslat történt, amelyek egy része már az ellenőrzések során megvalósításra került. Jelentős

szabálytalanságok nem kerültek megállapításra. Az ellenőrzési megállapítások az ellenőrzöttel minden esetben megbeszélésre kerülnek.

Ad) Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett intézkedések

A címben megjelölt eljárások nem merültek fel, így azokra intézkedés sem történt.

Ae) A folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési rendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok:

A FEUVE rendszere napjainkban a pénzügyminisztérium honlapján található útmutatók és segédletek alapján a Felügyelőség feladatellátás sajátosságainak figyelembevételével került kialakításra. A beszámoló időszakáról elmondható, hogy az államháztartás működési rendjére vonatkozó kormányrendelet figyelembevételével a gazdasági terület pénzügyi és gazdasági folyamatai, már a korábbi időszakban is szabályozottak voltak, a FEUVE rendszerében azonban további pontosítások kerültek rögzítésre.

B. A belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosítása:

Ba) Az intézkedési tervek megvalósításáról szóló beszámoló, az ellenőrzési megállapítások és ajánlások hasznosulásának tapasztalatai:

Javaslatok hasznosulásának tapasztalatai:

A vizsgált időszakba a függetlenített belső ellenőr az ellenőrzési munkaterv alapján 4 db vizsgálatot folytatott le. Az ellenőrzési jelentések nem minden esetben tartalmaztak javaslatokat.

Bb) Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok:

A Felügyelőség erősíteni kívánja (FEUVE keretében) a vezetők felelősségét a szakmai feladatok megvalósításának ellenőrzése terén.

Lehetőségünk szerint minden fórumon, így itt is jelezni kívánjuk, hogy az államháztartás gazdálkodásának minden része - és ez alól a belső ellenőrzés sem kivétel -, túlzottan bürokratikus, túlzott adminisztrációs elvárásokat és eljárásokat követel az intézmények munkatársaitól.

A belső ellenőrzési vezető speciális szakmai továbbképzését Minisztériumi szinten célszerű lenne megszervezni.

Debrecen, 2008. március 10.

Kelemen Béla
igazgató sk.

Vezetői összefoglaló

- **Rövid általános összefoglaló értékelés**

A Tiszántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 2007. évre elkészített ellenőrzési munkatervét a stratégiai és középtávú ellenőrzési tervek, valamint kockázatelemzés alapozta meg. Az év folyamán a jogszabályi változás miatt kiegészítésre került a Belső Ellenőrzési Kézikönyv. A Felügyelőségen a megfelelő belső ellenőrzési rend kialakítására és működésére az intézkedés megtörtént. A kapacitás felmérés alapján megállapítható, hogy a Felügyelőség által ellátott feladatok összhangban vannak a belső ellenőri időráfordítással.

A tárgyévra tervezett ellenőrzések teljesítése megvalósult, és két terven felüli ellenőrzés is ütemezésre került. A Felügyelőség az ellenőrzésekhez szükséges tárgyi feltételekkel, rendelkezik. A belső ellenőr vállalkozói szerződés keretében került foglalkoztatásra. A funkcionális függetlenség megsértése és összeférhetlenségi esetek nem fordultak elő.

Az ellenőrzési jelentések megfelelnek a velük szemben támasztott szakmai követelményeknek, a megállapítások az érintett területek vezetői és munkatársai részéről elfogadottak. A megfogalmazott javaslatok érdemben segítik a gazdálkodási tevékenység szakszerű és racionális munkavégzését.

Az ellenőrzések során a belső ellenőrzés részéről több hasznosítható javaslat született, amelyek egy része már az ellenőrzések során hasznosításra került. Jelentős, szabálytalanságok nem kerültek megállapításra.

- **Következtetés a megállapítások alapján (FEUVE-ra és belső ellenőrzésre vonatkozóan)**

A FEUVE szabályrendszere az előző év folyamán kialakításra került. Felügyelőségünkénél, a tervezés, a kötelezettségek vállalása és a kifizetések rendje szabályozott formában történik. Az osztályok munkafolyamatai a FEUVE-n belül szabályozásra kerültek, a gyakorlati végrehajtás ennek megfelelő.

Az évközi belső ellenőrzési munka során megfogalmazott javaslatok, a feladatellátás folyamatába beépítésre kerültek.

- **Azon ajánlások és javaslatok bemutatása, amelyeknek volt közvetlen gyakorlati hatása.**

Az ellenőrzések során kisebb észrevételek megtételére került sor, amelyek elsősorban az adminisztratív tevékenység javítását szolgálták. Olyan megállapításra, amely intézkedést igényelt volna, nem került sor.

A vizsgált témák és javaslatok:

1. 2006. évi beszámoló megbízhatósági ellenőrzése,
Javaslat nem volt.
2. Ügyiratkezelés átfogó vizsgálata,
A szabályzatot a javaslatnak megfelelően minden évben felül kell vizsgálni és az időközi változásokat be kell építeni. A papíralapú iktatókönyvet a szabályzatban rögzítetteknek megfelelően kell vezetni.
3. Költségvetési és egyéb befizetési kötelezettségek teljesítése,
Az SZJA törvényben foglaltaknak megfelelően az adót meg kell fizetni.
4. Az új integrált számviteli rendszer bevezetésének vizsgálata
A gazdaságvezető a koordináción túl csak a feltétlen szükséges beavatkozásokat végezze a rendszerben. A munkatársak a szakterületeknek megfelelő munkavégzésről vezetői értekezleten adjanak számot.

Soron kívüli ellenőrzés:

5. A Felügyelőség számviteli szabályzatainak felülvizsgálata.
A szabályzatot évente felül kell vizsgálni.
6. A Felügyelőség FEUVE rendszerének vizsgálata.
Az aktuális jogszabályi változások átvezetésre kell kerüljenek a tárgyévet követő évben.

Debrecen, 2008. március 10.

Kelemen Béla
igazgató sk.